

**R. P. Francisci Svarez, Granatensis, E Societate Iesv
Doctoris Theologi, Et In Conimbricensi Academia Olim
Primarij Theologiae Professoris emeriti, Opvs De Triplici
Virtute Theologica, Fide, Spe, Et ...**

Suárez, Francisco

Mogvntiae, 1622

Sect. 5. An requiratur regula fidei animata, & veram doctrinam discernens.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-93448](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-93448)

mus etiam scripturam; tum maxime quia in lege etiam evangelica, per aliquot annos, fuit fides conseruata sine scriptura noui testamenti, saltem per 8. annos quando Matth. suum scripsit Euangelium, & fuit primus scriptor Canonicus noui testamenti, prout etiam lib. 10. de legib. cap. 3. n. 7. obseruauimus; ergo illo tempore traditio fuit certa regula, quoad totam fidem euangelicam: ergo de se est sufficiens regula; præterea, quoad aliquid, est omnino necessaria, quia ipsa met scriptura, ut sit authentica, debet esse traditione firmata: nam si hæretici pro certo credunt quatuor fuisse Canonicos, & non plura. Vnde ergo ad credendum non sufficit traditio: nam in ipsis euangelis hoc scriptum non est, & definitionibus ecclesiarum ipsi non credunt, & quamuis crederent, ipsa ecclesia ad hoc definiendum, traditione ducitur: ergo qui scripturis credit, non potest negare traditionem, iuxta illud Augustini supra citatum *Euangelio non crederem*, &c. Et uideri potest Eusebius lib. 6. Hist. cap. 10. Denique est necessaria traditio, ad certam intelligentiam scripturarum, nam ille sensus certior semper est, qui ex traditione Patrum, habetur, de quo uideri potest Hierony. in cap. 44. Ezech. & August. dicta epist. 3. & Bernard. ad fratres de monte Dei.

Item ratio
a priori.

10. Ratio denique a priori est, quia ratio credendi est uerbum Dei; ergo quod sit scriptum, non uariet, neque minuit eius auctoritatem, quia hæ conditiones extrinsecæ, & accidentariæ sunt, ut constat: sed traditio Ecclesiarum sufficiens proponit uerbum Dei non scriptum; ergo non est minus regula credendi, quam libri, qui continent uerbum scriptum. Respondent hæretici, uerum quidem esse uerbum Dei, si daretur non scriptum, sufficere ad credendum: nullum tamen esse tale uerbum. Sed contra, quia ipsi hoc gratis affirmant, & sine fundamento: nam scriptura nunquam dixit nullum esse uerbum Dei in ecclesia, quod in ipsa non sit scriptum: si ergo hæretici solum credunt scripturis, cur id credunt? deinde nos proferimus multa, quæ creduntur de fide, licet non sint scripta, ut illud quod diximus, de numero euangeliorum: ite quod B. Maria semper uirgo permanferit, uel quod nunquam uenialiter peccauerit, non sunt expresse scripta in euangelio, & tamen certa fide creduntur: item quod infantes recte baptizentur, & alia multa de sacramentis, de usu imaginum, & similibus, quod magis etiam constabit ex argumentorum solutionibus.

Ad 1. stnd.
in num. 2.

11. Primum erat de sufficientia Scripturæ. Ad quod respondemus non esse de necessitate Scripturæ sacræ, nec de perfectione eius, quod omnia credenda contineat expresse; satis est enim, quod contineat mysteria nostræ redemptionis, & substantia fundamenta ecclesiarum, cum medijs necessarijs ad salutem, nam ex his facile possunt alia retineri in ecclesia, quæ ad fidem pertinent: & hoc maxime uerum habet in lege euangelica, & in scriptura noui testamenti. Nam hæc lex, ut iam disp. 4. scd. 1. nu. 7. adduximus, per se non postulat, ut sit scripta in tabulis, sed in cordibus, ita enim promissa fuerat Hier. 31. & ponderat Paul. ad Hebr. 8. & 10. & ideo scriptura noui testamenti concisa est, & breuis, unde a Patribus uocatur, *Verbum abbreviatum*, quia non est per se data, ut contineat expresse omnia credenda, sed præcipua mysteria, ut dixi, & ut dei principia credendi reliqua, & arma contra hæreticos. Addunt etiam Dionys. & Iren. noluisse Deum omnia scribi, ut reliqua mysteria occultiora manerent, uel certe ad exercitium fidei, & ad commendandam dictam perfectionem euangelicæ legis.

Ad libid.

12. Secundum argumentum sumebatur ex testimonijs, quæ prohibent addere aliquid scripturis; quorum proprius sensus est, prohiberi additiones corruptas scripturas, uel mutantes uerum sensum earum, quales olim erant traditiones Phariseo-

rum, quas Christus Dominus Matth. 15. perstringit. Addere uero possumus, prohiberi etiam apponi aliquid spiritui proprio, & humano. Traditiones autem non scriptæ, de quibus tractamus datæ sunt ab Spiritu S. Et simili modo potest ecclesia, quæ ab Spiritu S. regitur, adijcere seruandæ a fidelibus, ut in tract. de legib. ostendimus l. 4. a princ. Hæc uero, & similia, non adduntur scripturis, ut fiant quasi partes eius (quod potest etiam censeri prohibitum) sed adduntur, ut credenda, & seruanda a fidelibus, ultra ea quæ scripta sunt, quod nullibi est prohibitum. Et ita responsum est ad tertium etiam argumentum: nam scriptura reprobatur traditiones humanas contrarias diuinis, uel rectæ rationi, non uero reprobatur, imo approbat legitimas traditiones, ut satis ostensum est.

Ad 31

Ad 41

13. Ad quartum de incommodis, uel periculis traditionum, dicimus in primis, si ecclesia destituatur regimine Spiritus S. eadem, uel maiora esse in scripturis, ut ex dictis in fest. præced. & experientia manifestum est: nam discursu temporum solent libri amitti, diminui, mutilari, & corrumpi, maxime quando in varias linguas transferuntur; sicut ergo prouidit Deus in ecclesia modum, quo uera scriptura in ea cõseruetur, ita etiam prouidit modum, quo uera traditio diuina in ea retineatur, & infallibiliter cõseruetur: quis autem hic modus sit, sectiones sequentes declarabunt.

SECTIO V.

Utrum necessaria sit in Ecclesia alia regula fidei autemata, quæ loqui possit hominibus, & ueram doctrinam discernere?

Priusquam in particulari dicam de hac uia regulæ dei, uisum est, quætionem propositam in generali præmittere, quoniam est cardo omnium controuersiarum cum hæreticis omnibus, præsertim huius temporis, qui contendunt nullam talem regulam esse necessariam, sed scripturam sufficere, cum uniuscuiusque legentis, & intelligentis spiritu, ita refert Bellarmin. lib. 3. de uerbo Dei cap. 3. & late impugnat in sequentibus, & Petr. Soto cont. Brethrum cap. de sacra Scriptura, & Hosius contra eundem pro fide Catholica, & Clithoux contra Lutherum Rosenf. & alij. Fundamenta sunt primo, ex testimonijs scripturæ, quib. monemur, ut probemus spiritum. 1. Ioan. 4. & 2. ad Thessalon. 4. & solet addi promissio Ioan. 7. *Si quis uoluerit uoluntatem Patris facere, cognoscat de doctrina mea*, &c. & Ioan. 10. *Quæ meam uocem meam audiunt: ergo si unusquisque se disponat, ipse erit iudex sufficiens suæ fidei*, iuxta illud 1. ad Corinth. 1. *spiritualis omnia iudicat*. Secundo quia si talis esset aliqua regula, superuacaneæ essent aliæ, ad quid enim necessariae sunt regulæ mortuæ, si habemus uiuum oraculum? accedit quod iam aliæ non essent regulæ; nam deberent per hanc uiuam regulam. Vnde etiam sequeretur iudicium alicuius hominis, esse præferendum scripturis sacris, quod est magnum absurdum. Tertio, possumus argumentari: quia etiam talis regula erit multis modis incerta, tum quia non est certum, hunc hominem, uel hanc hominum congregationem talem esse, qualem esse oportet, ut sit regula fidei, tum etiam quia eo ipso quod est homo, est suspecta fidei, & potest decipere, quod si allegetur promissio Dei, hæc etiam est incerta, uel saltem incertum erit, an sit absoluta, uel sub aliqua conditione, de qua non constat: ergo talis regula inutilis est, eritque alia necessaria, & sic procedetur in infinitum.

error negans
necessitatem

2. motuum.

Tertium

2. Nihilominus ueritas catholica est, dari in uera ecclesia Christi regulam aliquam uiuam, quæ humana, & sensibili modo possit infallibiliter res fidei

Assensio affi-
de fide pro-
banda posita
authoritat.

probat nō
obtinere
pōt.

fidei proponere, ac definire. Hæc assertio, quæ de fide est, auctoritate ostenditur magis proprie, illam regulam in particulari designando; quod fiet sequentibus sectionibus. Interim sufficit nobis, in veteri etiam testamento fuisse aliquid simile indicari: nam Deuter. 17. dicitur: *Si quid ambigum, atque difficile occurrerit, ascendens ad locum &c. & ad sacerdotes.* Vnde Malach. 2. *Labia sacerdotum custodiunt scientiam, & legem Domini requirunt de ore eius: ergo non est verisimile, reliquisse Christum Ecclesiam suam sine hoc genere providentiæ, sed potius reliquisse cum multo maiori perfectione.* Vnde Actorum 15. orta inter fideles controversia de legalibus; an essent à fidelibus ex gentibus conuersis obseruanda? nemo ausus est ad proprium spiritum, vel iudicium prouocare, sed conuenerunt Apostoli, & sensibiles, & humano modo veritatem definiunt per illa verba: *Videtur est Spiritui sancto, & nobis.* Simili modo Paulus quamuis haberet infallibilem directionem Spiritus sancti, nihilominus ascendit Hierusalem, vt Euangelium suum cum Apostolis, & præsertim cum Petro conferret, vt ipse refert ad Galat. 2. quod non fecit, quia de sua doctrina dubitaret; sed tunc totæ Ecclesiæ constaret, esse conformem publicæ, & communi regulæ, vt notauit Hieronymus. ibi, &c. ad Augustinum, & August. 18. cont. Faust. cap. 17. Et Tertull. lib. 4. contra Marcionem: semper ergo sensu Ecclesiæ, & senserunt Apostoli, hanc regulam esse necessariam. Vnde sunt notanda verba Cyprian. Epist. 69. Alias lib. 4. epistol. 9. *Inde schismata, & hæreses oriuntur, quod Episcopus qui vnus est, & Ecclesia præst. superba contentione contemnitur, quæ repetit epist. 55. alias lib. 1. epist. 3. & addit: nec vnus in Ecclesia cogitur Episcopus, qui vice Christi sit index: sunt etiam notanda verba Augustini. 32. contra Faustum capite 39. dicentis ad hæreticos, videtis id vos agere, vt de medio tollatur diuina auctoritas, vt suus vnique animus auctor sit, qui in vna quaque re probet, aut improbet. Denique sic dicit Hieronymus contra Luciferianum. Si non sit in Ecclesia vna eminens potestas, tot futura sunt schismata, quot sacerdotes.*

Item ratione
probat.

3. Nunc verò ratione præcipue agendum est. Et in primis applicari hic possunt rationes, quibus sect. 1. ostendimus, necessariam esse aliquam infallibilem regulam fidei sensibilem, & quæ humano modo cōsistat: nam si huic necessitati addatur ea, quæ in 3. & 4. sect. dicta sunt, euidenter concluditur, non sufficere regulam mortuam sine viua. Probat hanc illatio, quia in 3. sect. ostensum est, Scripturam esse obscuram, & intellectu difficilem, & obscuriorē, & magis dubiam reddi, ob varietatem linguarum, & translationum, ac denique de ipsiusmet Scripturæ auctoritate ambigi posse, an canonica sit, & similes difficultates occurrere possunt circa traditiones, vt præcedenti sectione visum est; ergo necessaria est regula viua, quæ sit index circa sensum Scripturæ, & alia dubia emergentia: non potest autem priuata persona esse talis index; ergo debet esse publicæ regulæ à Deo statuta. Hæc ratio habet magnum fundamentum in Patribus, & præsertim videri potest Clemens in epist. 1. vbi acriter inuehitur in eos, qui controversias fidei volunt proprio iudicio definire, quod frequentius tradunt Patres circa intelligentiam scripturarum; in quo videri potest optime Tertull. de præscript. cont. Hæret. & in lib. de resurrectione carnis, vbi optime dicit hæreses esse non posse, si non etiam Scripturæ male intelligi possent, & Augustin. de utilitate credendi cap. 7. Tu, inquit, in eos libros qui sancti, & diuinorum mysteriorum pleni sunt, & propè totius humani generis confessione diffamantur, sine duce irruis, & sine præceptore aude præferre sententiam.

probat.

4. Deinde probatur euidenter discursus factus. Nam experientia ostendit oriri circa mysteria fidei varias controversias in Ecclesia, propter hæretico-

Suarez de Fide.

rum importunitatem, & ipsos hæreticos inter se, etiam esse dissidentes; ergo nisi sit aliqua viua habens auctoritatem statuendi quid credendum sit, impossibile est conseruari Ecclesiam cum fide, quam Christus in ea esse voluit. Probat consequentia primò quia, vt ostensum est, solâ Scriptura & traditio non sufficiunt; quia, & de sensu, & de certitudine, & qualitate illarum, sunt potissimæ controuersiæ. Deinde non sufficiunt priuata iudicia dissentientium inter se, quia vel sunt paria, vel si altera pars excedat in sapientia humana, vel etiam in moribus, vel alijs coniecturis, non transcendit totum hoc probabilitatem humanam, & ita totum fidei negotium, ad humanam opinionem reducitur. Denique neutra pars allegare potest spiritum priuatū infallibiliter dirigentem, cum quia qualibet potest hoc dicere, & cum sæpe contradictoria dicant, non potest veraque esse à bono spiritu, neque est maior ratio, cur vni credatur, quàm alteri; quia neutra exhibet aliquod certum lignum, quod à bono spiritu moueatur, cum tamen generaliter incertum sit, qualis sit talis spiritus, nisi per aliam certiorē regulam discernatur, siquidem, Angelus Satanae transfiguratur in Angelum lucis. Et confirmatur tandem; nam qui credendum putat propter huiusmodi priuatum spiritum, re ipsa asseuerat, se habere, vel diuinam reuelationem, vel infallibilem assistentiam Spiritus sancti. Oportet ergo, vt ostendat vel aliquam promissionem eius, vel aliquod indicium, seu signum illius, saltem moraliter certum. Nemo autem sine magna dementia credere potest, se habere assistentiam Spiritus sancti, vt credat ea, quæ sunt contraria alijs regulis fidei, vel alicui regulæ, cui promissa est hæc assistentia, vt videbimus.

Hæreticorū
responsio ad
superiores
rationes.

5. Quia rationes, & alie similes coegerunt aliquos hæreticos huius temporis, vt dicerent has controuersias non posse per certam regulam definiri, ac subinde vnumquemque saluari posse credendo ea quæ sibi Spiritus sanctus interiorius dicit; sed hoc in primis repugnat omni rectæ rationi: nam illo modo datur libera licentia omnibus hæreticis, & schismaticis, & infinitis dissensionibus, & necessario tollitur certitudo in omnibus, quæ creduntur: nam licet fortasse in aliquibus nunc conueniant omnes Catholici, & hæretici, illud est accidentarium: eras enim poterunt aliqui dissentire, & proprium spiritum allegare, sicut hæretici, qui nunc sunt, ante paucos annos fecerunt. Deinde repugnat scripturis dicentibus, sine vera fide neminem posse saluari; fides autem contrariæ non possunt esse simul veræ; ergo neutra posset sufficere ad salutem, quod etiam Scripturis, & Patribus maxime repugnat. Sequitur etiam extra Ecclesiam esse salutem; quia vbi vera fides non est, neque etiam est Ecclesia. Denique sequitur sine auxilio Spiritus sancti, posse aliquem credere sicut oportet: quia Spiritus sanctus non præbet auxilium ad falsum credendum. Tandem repugnat maxime ille error diuinæ providentiæ. Nam Deus præcepit in sua Ecclesia esse, vnam fidem, Ephes. 4. & illam esse certam, simulque voluit, hanc Ecclesiam esse perpetuam, columnam veritatis, 1. Timoth. 3. ergo defecisset maxime in necessarijs, si non prouidisset huic Ecclesiæ, de aliqua viua regula, à qua posset doceri, sine periculo falsitatis: quia sine illa impossibile erat impleri illa omnia, quæ parit̃ DEVS promittit, partim præcepit, vt ex scriptur. constat.

Impugnatur.

Secundo.

Tertio.

6. Ad primum igitur argumentum hæreticorum, sumptum ex scripturis præcipientibus probare spiritus, respondemus in primis monendo illos, vt hoc obseruent, nam si suos spiritus priuatos probarent, inuenirent esse spiritus erroris, non Dei. Deinde dicimus in rebus dubijs probandos esse spiritus, nam in certis, quæ Ecclesia docet, non est necessaria probatio, sed si spiritus sit conformis Ecclesiæ oportet

Ad 1. motiū
in n. 1. tripli-
citer satisfit.

1.

2.

H 3

sequi

sequi illum. Si verò sit contrarius, repugnare illi, Etiam si Angelus de celo euangelizet aliter, quam euangelizatum est. Tertio dicitur etiam in rebus dubijs probandos esse spiritus, per regulam fidei viuam & certam, vt sentit Augustinus 12. Gen. ad Liter. capite decimo quarto. & supposita hac regula conferre poterit bona dispositio, & oratio dubitantis, vt à Spiritu sancto, non per reuelationem priuatam (quæ ordinari præcenda non est) sed per speciale auxilium illuminet ad veritatem, vel speculatiuam, vel practicam attingendam, iuxta illud Lucæ decimo sexto. Dabit spiritum bonum prementibus se, & hoc est, quod in

Ad 2. motum alij testimonij ibi citatis significatur. Ad secun-

dum respondetur, regulam viuam non excludere necessitatem aliarum, quas supra posuimus: quia hæc regula viuam non docet per nouas, & priuatas reuelationes, & ideo indiget Scriptura, & traditione ad docendum. Vnde semper his regulis vtuntur Pontifices, & Concilia, vt constat maxime ex Tridentino sessione quarta. & ita eiusmodi regulæ se mutuo inuuant, & se habent, sicut excedens, & excessum; licet in hoc quodam habeant æqualitatem, quod ab Spiritu sancto omnes habent infallibilitatem. In tertio argumento petitur, quomodo ad hæc regula viuam possit esse certa, sed hoc constabit ex sequentibus sectionibus.

In posteriore hac lectione de fide, differuit auctor solum de Ecclesia quatenus regula fidei quod erat proprii instituti, ex priori tamen, ceteram de Ecclesia tractationem auctori damus inferius disputatione nona.

SECTIO VI.

Virum Ecclesia vniuersalis sit infallibilis in credendo, & consequenter sit certa regula fidei?

Ecclésiæ nomen varias habet significaciones, sed quod ad præsens spectat, significat congregationem fidelium. In qua descriptione, si nihil aliud ei addatur, comprehenditur Ecclesia, prout fuit ab initio mundi; quia semper habuit Deus in mundo aliquos fideles veri Dei cultores, quorum congregatio Ecclesia dicitur, & ita fuit perpetua a principio mundi, vt est certum in doctrina Sanctorum; sic etiam in populo Iudæorum fuit quædam specialis Ecclesia, nam fuit etiam congregatio fidelium speciali modo Deum consentium: nunc autem speciali modo vocem illam sumimus, vt significat ecclesiam Christi catholicam, & apostolicam. Supponimus enim Christum Dominum speciali modo ecclesiam suam instituisse, iuxta verbum suum, Super hanc petram edificabo Ecclesiam meam, & iuxta verbum Pauli, Pessit vos Spiritus sanctus Episcopos regere Ecclesiam Dei, quam acquisiuit sanguine suo, & de ratione huius Ecclesiæ est, vt sit congregatio fidelium, qui in Baptismo fidem suam professi sunt, & sub vno sacrificio, capite, & sacramentis à Christo institutis Deum colit, & ab alijs populis discernitur. De hac ergo Ecclesia loquimur, de qua amplissima est disputatio, si de institutione illius, de membris, & partibus eius, ac privilegijs eius, agendum esset; sed nec breuitas temporis hoc nobis permittit, nec materia de fide quam tractamus in rigore hoc postulat. Videri ergo possunt Cano. Bellarm. & reliqui supra citati, & specialiter Turrecrem. in Sum. de Ecclesia; sola ergo infallibilitas Ecclesiæ ad hunc locum pertinet, & de illa breuiter dicemus.

2. Non defuerunt ergo hæretici, qui dixerunt totam Ecclesiam posse in fide deficere; ita enim senserunt Marcionistæ, vt est apud Euseb. lib. 1. Histor. c. 16. Donatistæ ex August. epist. 48. & 50. Iconomachi in 7. synod. & Vicleph. ex Concil. Constan. in c. 1. 36. eiusdem in Act. 8. & hoc in re ipsa sequuntur hæretici huius temporis, qui non sub nomine Ecclesiæ catholicæ, sed Romanæ. Veruntamen non loquuntur de ecclesia Romana, vt est particularis diocesis, seu episcopatus, sed vt comprehendit omnes credentes in Christum, sub obedientia episcopi Romani, & hæc est ecclesia Catholica, velint, nolint; quia nullam aliam assignare possunt, neque in alia reperitur antiquitas, & successio Apostolica, & aliz notæ veræ ecclesiæ: & ideo tandem fatentur, hanc quidem esse visibilem ecclesiam vniuersalem, vt tamē illam sub-

ijciant errori, & deceptioni, fingunt aliam invisibilem ecclesiam, in qua vera fides saluatur: sed est merum figmentum, vt paulo inferius dicam. Fundamentum istorum esse videtur, quia hæc ecclesia est congregatio merè humana, & nulla promissio infallibilitatis illi facta inuenitur: omnis autem humana congregatio interdum decipi potest: sic enim olim synagoga à fide defecit à dorado vitulum. Exod. 32. & saltem tempore Antichristi dicitur ecclesia defectura, in 2. epist. ad Thessal. & loquendo de illo tempore dixit Christus, Cum venerit filius hominis, putas ne inueniet fidem in terra. Et confirmatur: nam quælibet pars ecclesiæ potest errare in fide, quia illi saltem non est facta promissio, & parer de quolibet regno, vel prouincia ecclesia: ergo eadem ratione omnes episcopi possunt simul deficere à fide, quia tantum sunt vna pars ecclesiæ: ergo etiam reliqui possunt deficere, quia ordinariæ sequuntur pastores suos, imo ad id tenentur.

3. Catholica autem veritas est in contrarium: ad quam explicandam, aduerto, sermonem esse de vniuersali ecclesia catholica. Hæc autem duobus modis potest conspirare, seu continere in assensu alicuius rei. Primo credendo illam solum vt probabilem, vel probabiliorē, & magis piam: aut in quocumque alio simili gradu, qui non attingat certitudinem fidei. Secundo potest consensire credendo aliquid tanquam certum de fide, & à Deo reuelatum, & de hoc posteriori modo est principalis questio: nam alter non pertinet ad fidem, aliquid verò de illo in fine subiciam. Deinde in assensu de fide, seu tanquam de fide, dupliciter cogitari potest error, vno modo cum pertinacia, & culpa hæresis, alio modo per ignorantiam inuincibilem, inter quos modos hæc potest cogitari differentia, quod per priorem statim amittitur tota fides, non sic per posteriorem, saltem in singulis personis, & ideo oportet de his modis sigillatim dicere.

4. Dico ergo primo: ecclesia vniuersalis, seu Romana non potest à fide deficere per hæresim. Est assertio de fide, & tunc frequens in Concilijs: & Patribus, vt superfluum videatur aliquid allegare. Videantur scripta in Defensione Fidei, lib. 1. cap. 3. In Symbolo etiam credimus, vnam sanctam ecclesiam: repugnat autē sententiæ hæresis, quia hæresis destruit fidem, & fides est fundamentum sanctitatis: ergo hæresis radicibus tollit sanctitatem. Vnde ratio propria, & in Scriptura fundata est, quia ecclesia Christi non potest deficere: deficeret autem, si per hæresim erraret: ergo non potest sic errare. Minus, & probata est, & est per se euident, quia fides est vinculum, & quasi forma constituens hanc ecclesiam, & membra eius, & ideo quicunque per hæresim fidem amittit, eo ipso incipit esse extra ecclesiam. Ergo si tota ecclesia fidem illo modo amitteret, eo ipso deficeret esse ecclesia.

Erroris fundam.

Confirm.

Notatio r. pro Catholica resolutione.

Notatio r.

Assertio de fide.

Ratio assert.

Vide infra disp. 9.

Error negans authoritatē Ecclesiæ.